

meget gode kulturminister i sin tid, Niels Mathiasen, sagde – blandt mange kloge ting – at en aktiv kulturpolitik er den bedste socialpolitik. Musikskolerne er et godt eksempel på det.

Med hensyn til diskussionen om støtte henholdsvis til kunstproduktion og til formidling synes jeg, meget af den debat er en pseudodebat. Uden det ene går det andet ikke og omvendt.

Det er hævdet, at når 75 pct. af befolkningen er brugere af et eller flere kulturtilbud, så skal vi være tilfredse, men der er jo altså 25 pct. tilbage, så jeg synes ikke, vi bare sådan uden videre kan være tilfredse. Der er kun en tredjedel af befolkningen, der får fornøjelse af teatret, endnu færre af koncerterne. Vi skal ikke stille os tilfreds med mindre end det bedste, selv om det bedste er svært eller måske helt umuligt at opnå. Uden høje mål når vi kun halvt.

Kunsten uden kulturformidling betyder, at kunstnerne isoleres i deres høje, smalle elfenbensstårne kun til fornøjelse for de få udvalgte som i de gode, gamle dage; men de gode, gamle dage var jo ikke så gode endda. Vi vil have kunsten ud, for kunsten er så god, den er så vigtig, at vi alle skal have en reel chance for at nyde frugterne af dens indsats. Jeg har ikke lyst til at forære fanden noget som helst og især ikke de sidste – og det er de sidste, han vil få, hvis ikke vi sørger for at tage ordentligt hånd om denne her opgave.

Så om fornyelse: Det er helt fint, det er helt fint. Vi skal kigge efter i sømmene osv., men vi skal passe på, at vi ikke nedbryder ordentlige, gode ordninger i vores forsøg på bare at ville forny og forandre. Jeg tror, vi gør en bedre gerning ved at passe på og værne i stedet for at bryde ned. Det er slet ikke sådan, at det, der har nogle år på bagen, nødvendigvis ikke er godt. Jeg minder om Mozart, Carl Nielsen er heller ikke så dårlig, og der er mange andre gode eksempler på, at selv om man har nogle år på bagen, så kan man godt være god. Det kan teaterforeningerne også; det kan kulturformidlingen; det kan kunstforeningerne, landsdels-scenerne, landsdelsorkestrene osv.

Rapporten om de skabende kunstneres indtægtsforhold bekræfter, hvad vi mente at vide i forvejen om deres elendige indkomster. Nu gør vi oven i købet under næste punkt på dagsordenen et forsøg på at rette lidt op med iværksætterordninger og flere penge til Kunstfonden.

Men kunstnerne må også tage sig selv i nakken. Det kan ikke nytte noget, de kommer ren-

dende og beklager sig over manglende indtægt og samtidig beklager sig over, at de skal arbejde gratis med udstillinger osv. Jeg vil henvise kunstnerne til, hvad smedene og murerne gjorde i sidste århundrede, da de ikke havde ordentlige arbejdsforhold. Vel, det var besværligt, men de knyttede næven, og de rettede ryggen og sagde: Vi vil have ordentlige arbejdsforhold. Det må danske kunstnere også gøre, selv om det kan gøre ondt i en periode.

Om København og provinsen: København gør meget godt og fornuftigt, men det gør provinsen også. Havde nogen for 10 år siden forestillet sig, at vi kunne komme på verdensarenaen, oven i købet med noget så elitært som Wagners »Ringene«? Men det kom vi, fordi der var Cristofoli i Århus, fordi der var et orkester, og fordi der var sangere. Der var ingen, der havde troet det, men når vi kom det, så er det et godt lille eksempel på, at det, der spirer ude omkring, skal vi være meget, meget opmærksomme på. Er Schaufuss-balletten i Holstebro sådan et eksempel? Er Kunstmuseet i Århus et andet af den slags eksempler, som vi skal være meget opmærksomme på?

Og så til sidst et par korte bemærkninger: At Kulturfonden skal ændres til en udviklingsfond, er helt fint.

Om Det Kgl. Teater vil jeg gerne sige til Københavns Kommune: Tag nu og tænk jer ordentligt og grundigt om, inden I træffer en beslutning. Flertal – også i dette hus – kan være skrøbelige; det ser vi så sent som i dagens aviser. Øresundsregionen giver os en enorm chance for at markere denne del af landet og hele landet og Norden i forhold til Berlin, Hamburg og andre af de kulturelle centre. Den skal udnyttes.

Og om de regionale kulturforsøg: Vi venter spændt på, hvornår forsøgskommunerne ofrer tilstrækkelig mange kræfter og tilstrækkelig meget mod, for ellers bliver der ikke noget ud af de forsøg.

Så om finansieringen: Vi skal være fantastisk varsomme med at sende kultur- og kunstkroerne ud uden at hegne dem ordentligt ind. Vi har set, hvordan det går på biblioteksområdet, hvor nogle kommuner ryger helt i bund, når vi bare siger: Det er op til jer, det er op til de lokale beslutninger. Det er godt nok nogle steder, og mange steder er det fremragende, men det går helt i bund andre steder. Den går ganske enkelt ikke. Det drejer sig både om kulturbevillinger, det drejer sig om biblioteker, og det drejer sig